

Силабус навчальної дисципліни

Назва дисципліни "Податкове адміністрування"

Рівень вищої освіти: Магістерський

Галузь знань: _

Спеціальність: _

Освітньо-професійна програма: _

Семестр:

Обсяг навчальної дисципліни: 3 кредитів ЄКТС, 90 годин, 16 години лекцій, 32 годин практичних занять, 42 годин становить самостійна робота

Форма контролю: залік

Назва кафедри: кафедра фінансів, банківської справи та страхування

Мова викладання: українська

**Керівник курсу
Викладач**

К.е.н., доцент кафедри фінансів банківської справи та страхування Синявська Любов Василівна

Контактна інформація

1971slvs@gmail.com

Опис дисципліни

Анотація дисципліни: «Податкове адміністрування» є дисципліною вибіркової складової навчального плану. Як вибіркова складова, вивчення дисципліни дозволить студенту сформувати індивідуальну освітню траєкторію. Під час вивчення даної дисципліни студенти отримують знання та навички, зокрема щодо формування: теоретичних знань зорієнтованих на задоволення потреб стратегічного та поточного адміністрування податків, а також набуття практичних навичок щодо діючих податкових технологій, які використовуються у вітчизняній практиці адміністрування податків, що сприятиме формуванню навиків організації податкової роботи в державі.

Формат проведення дисципліни: очна серія лекцій і практичних занять. Студенти мають змогу отримувати індивідуальні консультації. Навчальний курс включає самостійну роботу студентів та виконання комплексних завдань розрахункового характеру. Під час сесії формат очний.

1. Програма навчальної дисципліни

Тема1. Суть податків та їх адміністрування

1. Поняття податку та його основні функції. 2.Класифікація податків 3. Органи управління в сфері податкового менеджменту. 4. Структура ДПС та її

функції. 5. Суть податкового адміністрування.

Тема 2. Облік платників податків

1. Облік юридичних осіб та філій. 2. Державний реєстр фізичних осіб – платників податків та інших обов’язкових платежів. 3. Облік фізичних осіб – суб’єктів підприємницької діяльності. 4. Зняття платників з податкового обліку. 5. Забезпечення повноти обліку платників податків.

Тема 3. Облік податкових надходжень

1. Автоматизація обліково-перевірочної роботи податкових органів. 2. Інформаційні зв’язки при оподаткуванні юридичних осіб. 3. Інформаційні зв’язки при оподаткуванні фізичних осіб.

Тема 4. Контрольна діяльність органів податкової служби

1. Контролюючі органи з питань оподаткування та їх компетенція. 2. Непрямі методи визначення податкових зобов’язань. 3. Узгодження податкових зобов’язань. 4. Адміністративний арешт активів.

Тема 5. Порядок погашення податкового боргу

Податковий борг банкрутів. 2. Погашення податкового боргу в разі ліквідації та реорганізації платника податків. 3. Строки давності, порядок нарахування пені та застосування штрафних санкцій.

Тема 6. Види перевірок контролюючих органів.

Форми податкового контролю. 2. Програма перевірки. 3. Вимоги до документів перевіряючих. 4. Оформлення результатів документальної перевірки. 5. Порядок вилучення документів. 6. Оскарження дій контролюючих органів.

Тема 7. Контрольна робота у сфері справляння прямих податків

1. Об’єкти та суб’єкти оподаткування. 2. Перевірка сукупного оподаткованого доходу. 3. Контроль сум податкового кредиту. 4. Менеджмент при визначенні податкових соціальних пільг. 5. Особливості камеральної перевірки декларацій з податку на прибуток. 2. Документальна перевірка оподаткування прибутку підприємства. 6. Оподаткування дивідендів.

Тема 8. Контроль нарахування та сплати податків на споживання

Камеральна перевірка декларацій з ПДВ. 2. Документальна перевірка ПДВ. 3. Аудит ПДВ, задекларованого до відшкодування з бюджету. Особливості застосування спец режимів ПДВ

4. Структура навчальної дисципліни

Номер тем	Кількість годин												
	денна форма						заочна форма						
	усь го	у тому числі					усь ого	у тому числі					
		Л	П	лаб	інд.	с. р.		Л	П	лаб.	ін д.	с. р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	1 2	13	
	Рік підготовки 1 Семестр2						Рік підготовки 1 Семестр 2						
Тема 1	11	2	4			5							

Тема 2	11	2	4		5						
Тема 3	10	2	4		5						
Тема 4	10	2	4		5						
Тема 5	10	2	4		5						
Тема 6	11	2	4		5						
Тема 7	10	2	4		5						
Тема 8	11	2	4		7						
Разом	90	16	32		42						

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	Рік підготовки <u>Семестр</u>	
1.	Суть податків та їх податкового адміністрування	4
2.	Облік платників податків	4
3.	Облік податкових надходжень	4
4.	Контрольна діяльність органів податкової служби	4
5.	Порядок погашення податкового боргу	4
6.	Види перевірок контролюючих органів	4
7.	Контрольна робота у сфері справляння прямих податків	4
8.	Контроль нарахування та сплати податків на споживання	4

6. Питання винесені на самостійне вивчення

№ з/п	Назва теми
1	Конфлікт інтересів та оскарження дій податкових органів.
2	Тематична перевірка як складова податкового менеджменту.
3	Зустрічні перевірки в системі податкового контролю.
4	Особливості контролю оборотів з продажу продукції (робіт, послуг).
5	Контроль сум ПДВ, включених до податкового кредиту.
6	Відмінності між пільговими операціями та операціями, що обкладаються ПДВ за нульовою ставкою та контроль за ними.
7	Принцип розрахунку збору за першу реєстрацію транспортних засобів та декларування його сплати. та контроль за ним
8	Особливості розрахунку, сплати та декларування податку на нерухоме майно відмінне від земельної ділянки юридичними і фізичними особами.

7. Індивідуальні завдання

Теми реферативних робіт

1. Організація адміністрування податків органами державної податкової служби.
2. Облік платників податків органами ДПС.
3. Облік надходження до бюджету податків і зборів (обов'язкових платежів).

4. Контрольна діяльність податкових органів.
5. Податковий борг та порядок його стягнення.
6. Податковий контроль за справлянням прямих податків.
7. Організація податкового контролю за справлянням непрямих податків.
8. Податковий контроль за спрощеної системи оподаткування.
9. Контроль справляння платежів за ресурси.
10. Контроль у сфері нарахування та сплати місцевих податків і зборів.
11. Податкове адміністрування.

8. Методи навчання

1. Словесні методи (лекція.)

2. Наочні методи

– ілюстрація (картинки, таблиці)

-демонстрування лекції за допомогою програми “Power Point”

3. Практичні методи: Практичні роботи.

9. Методи контролю:

1. Усне опитування (фронтальне, індивідуальне детальний аналіз відповідей студентів),

2. Письмова аудиторна та поза аудиторна перевірка(рішення задач і прикладів)

3. Стандартизований контроль (тести).

Види контролю: Поточний контроль, проміжна та семестрова атестація

9. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота (разом 100балів)										Сума
Податкове адміністрування										100
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8			
10	10	10	10	10	10	20	20			

10. Методичне забезпечення

Підручники і навчальні посібники; інструктивно-методичні матеріали до практичних занять; індивідуальні навчально-дослідні завдання; контрольні роботи; текстові та електронні варіанти тестів для поточного і підсумкового контролю, методичні матеріали для організації самостійної роботи студентів, виконання індивідуальних завдань у вигляді курсової роботи.

11. Рекомендована література

Базова

1. Податковий кодекс України України від 02.12.2010 № 2755-VI [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.liga.net>
2. Адміністрування податків. Навчальний посібник / А.І. Луцик, Ф.П. Ткачик. – Тернопіль: ТНЕУ, 2017. – 282 с.
3. Онисько С.М., Тофан І.М., Грицина О.В. Податкова система: Податкова система: підручник. Львів: «Магнолія-2006», 2013, 351с.

Допоміжна

1. Адміністрування податків : метод. вказівки до написання курс. роботи / [уклад.: Т. В. Калінеску, Г. С. Ліхоносова] ; Нац. аерокосм. ун-т ім. М. Є. Жуковського «Харків. авіац. ін-т». - Харків : ХАІ, 2019. 63 с.
2. Аналітика та прогнозування соціально-економічних процесів і податкових надходжень : [колект. монографія] / Т. М. Паянок [та ін.]. Київ : Компринт, 2019. 425 с.
4. Аранчій В. І. Податкові відносини суб'єктів підприємництва: управління та адміністрування : навч. посіб. Полтава : ПДАА, 2017. 474 с.
5. Артюх, О. В. Податковий аудит у системі фінансового контролю : монографія. Одес. нац. екон. ун-т. Одеса : Гельветика, 2018. 411 с.
6. Бондаренко Олександр Миколайович. Теорія та практика вирішення податкових спорів: концептуальні засади : монографія. Київ : Людмила, 2019. 483 с.
7. Бурова, Тетяна Андріївна. Практикум з податкового обліку і контролю [Текст] : навч. посіб. / Т. А. Бурова ; Миколаїв. нац. ун-т ім. В. О. Сухолинського. Миколаїв : Швець В. М. [вид.], 2018. 175 с.
8. Валігура В.А. Соціально-економічні домінанти оподаткування власності в Україні. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Економіка»* : науковий журнал. Острог : Вид-во НаУОА, грудень 2019. № 15(43). С. 83–90.
9. Валігура В.А. Феноменологія оподаткування власності. *Світ фінансів*. 2021. № 1. С. 138-148.
10. Варналій З. С., Романюк М. В. Податкова система : підручник. Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. Київ : Знання України, 2019. 567 с.
11. Воронська О. О. Податки в Україні : від теорії до практики : навч. курс : [навч. посіб.] 1-ше вид. Дніпро : Акцент , 2018. 463 с.
12. Гаєвська Л. М., Марченко О. І. Підприємницька діяльність : підручник. Держ. фіск. служба України, Ун-т держ. фіск. служби України. Ірпінь : Ун-т ДФС Україна, 2019. 499 с.
13. Гетманцев Д. О., Коваль Ю. А., Нечай М. В. Адміністрування податкових платежів: проблеми теорії та практики: наук.-практ. посіб. Нац. шк. суддів України, Юрид. компанія Jurimex, Платформа податк. знань Taxlink. Київ : Юрінком Інтер, 2017. 775 с.

14. Гетманцев Д. О., Семчик О. О., Шишканов О. А. Прямі реальні податки. Правова сутність та адміністрування : наук.-практ. посіб. Нац. шк. суддів України, Юрид. компанія Jurimex. Київ : Юрінком Інтер, 2018. 370 с.
15. Греца, Я. В. Зміст, правові засоби та межі податкового планування: зарубіжний досвід та українська практика : монографія. Держ. ВНЗ «Ужгород. нац. ун-т». Ужгород : РІК-У, 2020. 417 с.
16. Дема Д.І. Податковий менеджмент: навч. посібник / Д.І. Дема, І.В. Шевчук, Г.П. Мартинюк; за заг. ред. Д.І. Деми. К.: Алерта, 2017. 256 с.
17. Державна фіскальна служба України: управління кадровим потенціалом в умовах інституційних змін : монографія ; за заг. ред. О. С. Нагорічної ; Держ. фіск. служба України, Ун-т держ. фіск. служби, НДІ фіск. політики, Н.-д. центр мит. справи. Ірпінь ; Хмельницький : Мельник А. А., 2017. 318 с.
18. Дубовик О. Ю. Податковий менеджмент у схемах і таблицях: Навчальний посібник. – Харків: Видавництво «ПромАрт», 2018. 248 с.
19. Електронний аудит – сучасна форма електронного контролю (світові тенденції та етапи запровадження) : навч. посіб. / [Г. М. Білецька та ін.] ; за заг. ред. канд. юрид. наук Г. М. Білецької ; Ун-т держ. фіск. служби, НДІ фіск. політики. Київ : Алерта, 2018. 204 с.
20. Електронний кабінет платника податків URL: <https://cabinet.tax.gov.ua/help/>
21. Зайцев О. В. Податковий менеджмент : підручник. Сум. держ. ун-т. - Київ : Ліра-К, 2017. 307 с.

22. Красівський В. М. Управлінські інформаційні системи в обліку та оподаткуванні : навч. посіб. Ун-т держ. фіск. служби України. Ірпінь : Університет ДФС України, 2020. 287 с.
23. Крилов Д. В. Адміністративно-правові засади публічно-сервісної складової державної податкової політики в Україні: теоретико-правові та праксеологічні аспекти : монографія. НДІ публ. права. Херсон : Гельветика, 2019. 379 с.
24. Крупка М. І. Система адміністрування податків в Україні: стан, проблеми та перспективи розвитку : монографія. Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка. Львів : ЛНУ ім. Івана Франка, 2017. 446 с.
25. Ліпкан В. А., Збінський Є. Ф. Правовий режим податкової таємниці в Україні : монографія. Київ : Ліпкан В. А., 2018. 371 с.
26. Олендер І. Я. Вплив режиму усунення подвійного оподаткування на виконання податкового обов'язку : монографія ; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. Харків : Право, 2020. 222 с.
27. Пирога І. С. Механізм податкового стимулювання соціально-економічного розвитку України : монографія. ДВНЗ «Ужгород. нац. ун-т». Херсон : Гельветика, 2019. 279 с.
28. Підприємництво: підручник для слухачів курсів перепідготовки військовослужбовців, ветеранів та членів їх сімей в Україні (проект Україна - Норвегія) / [А.Крисоватий, У Коруц, В.Островерхов та інш.]; за заг. ред. Андрія Крисоватого.-Київ: Друкарський двір Олега Федорова, 2021. 332 с.
29. Податки і збори: сучасні тенденції та перспективи [А. М. Вдовиченко та ін. ; за заг. ред. В. М. Мазярчука] ; [Financial and economic analysis office in the VRU (FEAO)]. Київ : Лопатіна О. О., 2019. 390 с.
30. Податкова діяльність держави в умовах становлення інформаційної постіндустріальної економіки : [колект.] монографія / [Н. П. Мацелюх та ін.] ; Ун-т держ. фіск. служби України. Ірпінь : Ун-т ДФС України, 2018. 361 с.
31. Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI [Електронний ресурс] / Офіційний сайт Верховної Ради України. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.
32. Податок на доходи фізичних осіб та єдиний соціальний внесок: новації реформ та їх наслідки : монографія / Сибірянська Ю. В. [та ін.] ; Держ. фіск. служба України, Ун-т Держ. фіск. служби України, НДІ фіск. політики. Київ : Алерта, 2018. 443 с.
33. Правове регулювання адміністрування податку на додану вартість в Україні: монографія / [С. М. Греца та ін.] ; Держ. ВНЗ «Ужгород. нац. ун-т». Ужгород : Гельветика, 2016. 199 с.
34. Протидія мінімізації сплати податків: світовий досвід та практика України : зб. матеріалів наук.-практ. круглого столу до Дня науки, (м. Ірпінь, 17-18 трав. 2018 р.) / [редкол.: П. В. Пашко (голова) та ін.] ; Держ. фіск. служба України, Ун-т Держ. фіск. служби України, НДІ фіск. політики. Київ : Алерта, 2018. 173 с.
35. Редич Олександр Володимирович. Інформаційно-аналітичні технології в оподаткуванні : навч. посіб. Ун-т держ. фіск. служби України. Ірпінь : Ун-т ДФС України, 2019. 437 с.
36. Сидорович О.Ю. Передумови функціонування та логіка трансформації контролюючих інституцій з питань оподаткування в Україні. *Галицький економічний вісник*. 2018. № 1. С. 70-80.
37. Сідляр В. В., Валігура В. А. Проблеми адміністрування митних платежів через призму фіскальних загроз. *Ефективна економіка*. 2021. № 8. – URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=9173>
38. Смаглюк В. В. Вплив державної податкової політики на формування середнього класу: світовий досвід для України : монографія. Дніпро : Середняк Т. К., 2019. 191 с.
39. Сучасні виклики забезпечення митної безпеки в Україні: монографія/ за ред. д.е.н. професора А.І. Крисоватого. Тернопіль: Університетська думка. 2020. 414 с.
40. Ткачик Ф.П., Валігура В.А., Дмитрів В.І. Фіскально-регулюючий потенціал податку на доходи фізичних осіб. *Економіка та суспільство*. 2021. Випуск 29. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/602/576>

12. Інформаційні ресурси

1.Бібліотечно-інформаційні ресурси

– Бібліотека ЛНАУ: м. Дубляни, вул. В.Великого, 1; тел. 22-45-915

- Львівська наукова бібліотека ім. Стефаника НАН України: вул. Стефаника, 2; тел. 74-43-72
- Львівська обласна наукова бібліотека: просп. Шевченка, 13; тел. 74-02-26
- Наукова бібліотека ЛНУ ім. Франка, метод. відділ: вул. Драгоманова, 17; тел. 296-42-41
- Центральна міська бібліотека ім Лесі Українки: вул. Мулярська, 2а; тел. 72-05-81

2. Електронні інформаційні ресурси мережі інтернет з переліком сайтів:

- www.sfs.gov.ua- сайт Фіскальної служби України
- www.minfin.gov.ua – сайт Міністерства фінансів України
- www.appu.org.ua – сайт асоціації платників податків України

Структура навчальної дисципліни

Номер тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		Л	П	лаб.	інд.	с. р.		Л	П	лаб.	інд.	с. р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Рік підготовки <u>1</u> Семестр <u>2</u>							Рік підготовки <u>3</u> Семестр <u>4</u>					
Бюджетна система												
Тема 1.	10	4	4			2	10	1	1			8
Тема 2.	10	2	4			4	10					10
Тема 3.	16	4	6			6	16	1	1			14
Тема 4.	16	4	6			6	16					16
Тема 5.	14	4	4			6	14					14
Тема 6.	14	4	4			6	14					14
Тема 7.	14	2	4			8	14	1	2			11
Тема 8.	14	2	4			8	14	1	2			11
Тема 9.	14	2	4			8	14	1	1			12
Тема 10.	14	2	4			8	14	1	1			12
Тема 11.	14	2	4			8	14	2	2			10
Разом за 2семестр	150	32	48			70	150	8	10			132
Індивідуальні завдання												
<i>Іспит</i>	30		-	-		30	30		-	-	30	-
<i>Усього годин</i>	180	32	48			70	180	8	10		30	132

Питання винесені на самостійне вивчення

№ з/п	Назва
1.	Принципи побудови бюджетної системи.
2.	Бюджет як інструмент реалізації соціально-економічних програм.
3.	Профіцит бюджету та його вплив на економіку держави.
4.	Завдання, принципи та методи бюджетного планування.
5.	Порядок субсидіювання бюджетів.
6.	Бюджетні системи розвинутих держав світу (на вибір).
7.	Роль та місце органів місцевого самоврядування в управлінні бюджетною системою.
8.	Специфіка здійснення оперативного управління контрольно-ревізійною службою.
9.	Бюджетні потоки і їх види.
10.	Взаємні розрахунки між бюджетами
11.	Неподаткові надходження бюджету держави у структурі доходів держави.
12.	Доходи державних цільових фондів які входять до складу державного бюджету.

Компетентності, яких набуває студент при вивченні дисципліни відповідно до освітньо- професійної програми

Загальні компетентності (ЗК)	Фахові компетентності (ФК)
ЗК02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК06. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні ЗК07. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.	СК02. Розуміння особливостей функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури. СК03. Здатність до діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у тому числі бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування). СК05. Здатність застосовувати знання законодавства у сфері монетарного, фіскального регулювання та регулювання фінансового ринку. СК06. Здатність застосовувати сучасне інформаційне та програмне забезпечення для отримання та обробки даних у сфері фінансів, банківської справи та страхування. СК08. Здатність виконувати контрольні функції у сфері фінансів, банківської справи та страхування СК10. Здатність визначати, обґрунтовувати та брати відповідальність за професійні рішення. СК11. Здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати свою професійну підготовку.

Програмні результати навчання відповідно до освітньо-професійної програми (ПРН)

ПР01. Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем. ПР04. Знати механізм функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи та страхування. ПР05. Володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у т.ч. бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування). ПР07. Розуміти принципи, методи та інструменти державного та ринкового регулювання діяльності в сфері фінансів, банківської справи та страхування. ПР11. Володіти методичним інструментарієм здійснення контрольних функцій у сфері фінансів, банківської справи та страхування. ПР19. Виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань.

Методи викладання, контролю та шкала оцінювання студентів

Методи викладання: дисципліна передбачає навчання через: проблемні лекції, лекції-бесіди, лекції-візуалізації, семінар-диспут, семінар з використанням евристичної бесіди, ділова гра «Сімейний бюджет», розв'язання практичних завдань

Усне опитування (фронтальне, індивідуальне, детальний аналіз відповідей студентів).

Письмова аудиторна та позааудиторна перевірка – розв'язування задач і прикладів, підготовка рефератів, презентацій, контрольні роботи (з конкретних питань тощо) або тести

Практична перевірка – аналіз виконаних практичних робіт, рішення професійних завдань з об'єктивної оцінки дохідної та видаткової частину державного бюджету.

Види контролю: поточний контроль, проміжна та семестрова атестація(екзамен).

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів
90-100	Відмінно
74-89	Добре
60-73	Задовільно
0-59	Незадовільно

Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів та перескладання:	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу викладачів, які забезпечують курс, за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності:	Списування (копіювання тексту) під час виконання письмових контрольних робіт та екзаменів заборонені. Користування мобільними пристроями допускається лише з дозволу викладача під час онлайн-тестування та підготовки практичних завдань. Самостійні роботи у вигляді рефератів, доповідей, презентацій повинні мати коректні текстові посилання на використані інформаційні джерела.
Політика щодо відвідування:	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально в дистанційному режимі (у онлайн формі за погодженням із деканом факультету і лектором курсу).

Основна література

1. Конституція України: №254к/96ВР Прийнята на V сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 року // Офіційний сайт Верховної Ради України. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=254%EA%2F96-%E2%F0>.
2. Бюджетний кодекс України від 08.07.2010 № 2456-VI // Офіційний сайт Верховної Ради України. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?user=a&find=1&typ=21>
3. Податковий кодекс України від від 02.12.2010 № 2755-VI // Офіційний сайт Верховної Ради України. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
3. Бюджетна система: навчальний посібник. Друге видання, перероблене і доповнене / І.Л. Шевчук, В.О. Черепанова, Т.О. Ставерська / – Харків: Видавець Іванченко І. С., 2015. – 284 с.

Допоміжна література

1. Чала Н. Д. Бюджетна система: навч. посіб. / Н.Д. Чала, Л.В. Лазоренко. – К.: Знання, 2010. – 223 с.
2. Бюджетна система: Навчальний посібник / [Баранова В.Г., Дубовик О.Ю., Хомутенко В.П. та ін.] за заг. ред. В.П. Хомутенко. – Одеса: Видавництво Бартенєва, 2014. – 392 с.
3. Бюджетна система : навчальний посібник. Друге видання, перероблене і доповнене / І.Л. Шевчук, В.О. Черепанова, Т.О. Ставерська / – Харків : Видавець Іванченко І. С., 2015. – 284 с. ISBN 978-617-7033-99-7.

Електронні інформаційні ресурси мережі інтернет з переліком сайтів:

- www.sfs.gov.ua- сайт Фіскальної служби України
- www.minfin.gov.ua – сайт Міністерства фінансів України
- www.appu.org.ua – сайт асоціації платників податків України

